

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: letno 180 Din, za $\frac{1}{2}$ leta 90 Din, za $\frac{1}{4}$ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za ino zemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravljanje je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici štev. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Stevilka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

Leto XIV.

Telefon št. 2552.

Ljubljana, v soboto, 11. julija 1931.

Telefon št. 2552.

Štev. 78.

Obremenitev reklame.

Gospodarsko depresijo povzroča v naših krajih, kakor je obče znano, kriza v odjemu, ki nikakor ni zadovoljiv. Kupčija je samo takrat rentabilna, kadar more trgovec že v naprej računati, koliko bo po dejanskih prilikah spravil blaga v promet, ker uredi po teh prilikah potem tudi svojo režijo in sploh svojo kupčijo. Radi tega je ravno v slabih časih kupčije opažati, da se trgovci vedno bolj zatekajo k reklami, ki naj jim pomaga dvigniti odjem, ne glede na to, da je reklama draga že sama po sebi in da jo draži še posebej reklamni davek, ki se pri nas še vedno pobira. Reklamni davek sam po sebi ni visok, povzroča pa v praktičnem življenju vendar le neprilike, katerim se vsakdo rad ogne.

Predpisi o reklamnem davku (taksi) se ne nanašajo na table in oglase na trgovskih in obrtnih lokalih. Pripomba 2. k tarifni postavki 8. taksne tarife izrecno določa, da table in oglasi na trgovskih in obrtnih lokalih o predmetih, ki se prodajajo v teh lokalih ali ki so se po značaju obarta prodajali prej, niso zavezane taksi za reklamo. Navzlie temu jasnevu določilu pa se dogaja ravno v zadnjem času, da se zahteva reklama taksa tudi za take oglase. Naša podjetja dobivajo iz spodnjih krajev po vrsti obvestila, da so morali trgovci za table, ki se tudi pri nas običajno nabijajo na vrata trgovin ali v njihovi bližini o posameznih predmetih, na primer o milu, kavinem nadomestku, čokoladi, pralnih sredstvih itd., plačati takso na reklamo, poleg tega pa še občutno kazen. Na enak način se je hotelo pred leti tudi pri nas postopati, a se je na energičen nastop gospodarskih organizacij vendarle opustila praksa, ki bi ne bila v skladu z zakonom.

Poročila, ki nam dohajajo, kažejo,

da nekateri organi ne poznajo zakona. Res je, da se more s pritožbo doseči odpis redne takse in tudi kazni, vendar pa povzroča pritožba trgovcu sitnosti in neprilike, poleg tega pa tudi stroške za kolke itd., kar bi lahko vse odpadlo, če bi organi brali in poznali zakon.

Ta poročila nam dajejo povod, da znova opozorimo merodajne faktorje na nujno potrebo, da se ukine obremenitev reklame. V sedanjih težkih časih bi ta ovira gospodarskega udejstvovanja lahko brez škode odpadla. Iz fiskalnega stališča donos reklamne davščine ni tako izdaten, da bi mogel v modernem davčnem sistemu kakorkoli vplivati na državni proračun. Reklamna taksa je obremenitev produkcijskega sredstva gospodarskega značaja. Ravno iz tega razloga se obremenitev reklame v vseh kulturnih državah vedno bolj opušča ali vsaj zmanjšuje. Ako hočemo merodajni faktorji pomagati gospodarstvu, ne smejo pozabiti tudi na reklamne takse, ki povzročajo gospodarstvu precejšnje izdatke in ga ovirajo v prizadevanju, da dvigne odjem, navzlic temu pa državi ne donašajo takih dohodkov, da bi se jim ne mogla odpovedati.

Po naših informacijah se finančna uprava resno bavi z revizijo taksne zakona. Radi tega je ravno sedaj aktualno, da jo opozorimo, da takse, ki imajo značaj periiodičnega davka, ne spadajo v taksni zakon in naj se jih, kolikor se smatra, da jih ni mogoče ukiniti, uredi s posebnimi zakoni, na vsak način pa vzame resno v pretres potrebu, da se obremenitev reklame, ki pričo stationirane gospodarske krize nima eksistenčne upravičenosti, brezpogojno ukine, dotedaj pa vse potrebno ukrene, da posamezne davčne uprave ne bodo zahtevale od trgovcev na teh taksah več nego so po zakonu upravičene od njih terjati.

Noben trgovski mlin v srezih Stari Bečej, Novi Bečej, Veliki Bečkerek, Velika Kikinda, Žabalj, Jaša Tomić, Nova Kaniža, Senta, Titelj, Alibunar, Novi Sad, Odžaci, Bačka Palanka, Pančevo, Sombor in Subotica ne smejo do nadaljnje naredbe mleti več kot 40 odst. pšenice iz omenjenih srezov. Ostalih 60 odstotkov mora biti iz drugih krajev države, ne smejo mleti več kot 25 odstotkov pšenice, ne smejo mleti več kot 25 odstotkov pšenice iz zgoraj omenjenih srezov, ostalih 75 odst. mora biti iz drugih krajev države. Teh 40 oz. 25 odstotkov iz omenjenih srezov morajo trgovski mlini kupovati od Privilegiranega izvozniškega društva, ki jim bo blago prodajalo po cenah, ki bodo določene od časa do časa.

* * *

NOV PRAVILNIK O UPORABI INDUSTRIJSKIH TIROV.

Na prošnjo centrale industrijskih korporacij je prometni minister odredil, da se predpiše nov enotni pravilnik o uporabi industrijskih tirov in pogodba med državnimi železnicami in posameznimi industrijami.

* * *

ZA HMELJARJE!

Prometni minister je dovolil nabiralcem hmelja 50% popust po vseh železnicah v naši državi pod znanimi pogoji. Ta naredba velja za mesec dni.

ČSL. ZBORNICA ODOBRILA TRGOVINSKO POGODOBO Z JUGOSLAVIJO.

Iz Prage poročajo, da ČTK poroča: Na včerajšnji seji parlamenta so bile izglasovane izpremembe v československo-jugoslovenski trgovinski pogodbi, sklenjeni 30. marca t. l., ki je stopila v veljavo z naredbo z dne 1. julija.

Izvoz vina v Češkoslovaško.

Kraljevska banska uprava objavlja naslednje informacije glede pogojev za izvoz alkoholnih pišč v Češkoslovaško: Po novi trgovinski pogodbi kraljevine Jugoslavije z republiko Češkoslovaško, veljavni od 1. junija 1931, je mogoče uvažati v Češkoslovaško vino in žganje iz Jugoslavije pod naslednjimi pogoji: Češkoslovaška pogodbena carina za 100 kilogramov znaša:

1. Močne alkoholne pišče: likeri, ekstrakti za punč in druge močne alkoholne pišče z dodatkom sladkorja ter drugih snovi v originalnih steklenicah, z uverenjem o izvoru Kč 1500—.

2. Druge močne alkoholne pišče: slivovka in tropinovec z največ 50 vol. odst. alkohola, z uverenjem o kakovosti, v katerem je izkazan procent alkohola in je potrjeno, da sta slivovka in tropinovec pristen proizvod destilacije slič (čespelj), odnosno tropin: v sodih Kč 1640—; v steklenicah Kč 1000—.

3. Vino, sadjevec, mošt od grozdja in mošt od sadja, sokovi od plodov, sadja in jagod, nezgoščeni, medica: v sodih: vino iz Dravske banovine, z uverenjem o poreklu in s certifikatom o analizi Kč 210—; v steklenicah: vino iz Dravske banovine, z uverenjem in certifikatom Kč 420—.

Za izdajanje uverenj o izvoru pri izvozu iz Dravske banovine je pooblaščena (kakor doslej) Zbornica za TOI v Ljubljani na osnovi potrdila kmetijskega oddelka kr. banske uprave v Ljubljani; za izdajanje uverenj o kakovosti in certifikatov o analizi pa je pooblaščena kmetijska poskusna in kontrolna postaja v Mariboru.

PADEC SVETOVNE TRGOVINE.

Dočim je bil padec zunanje trgovine v prvem lanskem polletju pri velikih trgovskih državah proti prvemu polletju leta 1929 še relativno majhen in sta Belgija ter Švedska zaznamovali v uvozu celo prirastek, je bilo nazadovanje zunanja trgovine v tekočem letu napram lanskemu letu v obeh smereh zelo značno. Uvoz Nemčije v januarju-maju 1931 je padel za 34,9 odstotkov proti prvim petim lanskim mesecem, izvoz za 24 odstotkov, torej relativno še ne preveč. Import Anglije je padel v istih mesecih za 23,8%, eksport za 34,7%; import Francije za 15 odstotkov, eksport pa za skoraj 29 odstotkov. V carinskem ozemlju Belgija-Luksemburška je padel v mesecih januar-april import za 25%, močno forsirani eksport za 15%. Švedska je v mesecih januar-maj importirala za 17,4% manj kot lani, eksportirala za 33,5% manj. Češkoslovaška za 34,7% in 26,2% manj, Švica za 15,2% in 23,8% manj, Italija januar-april import za 31,5% manj, eksport za 23% manj, U. S. A. januar-maj import za 37%, eksport za 37,1% manj.

**Naročajte in podpirajte
»TRGOVSKI LIST«!**

Točenje pod vejo.

(Dopis iz Maribora.)

Kolo časa se vrti in prinaša poleg novih dogodkov tudi že davno pozabljeni. V srednjem veku so silili veleposestniki, grajsčaki v mesto s svojimi agrarnimi produkti in si prisvajali pravice trgovine in obrti, ki je bila pridržana meščanstvu. Boji meščanstva proti grajsčakom, da potočijo svoj vinski pridelek v mestu, se vrstijo v kronikah vseh večjih mest.

Ti dogodki so zopet oživeli in dajejo posebno pri nas v Mariboru zadost po voda, da se gostilničarji oстро obračajo proti točenju pod vejo, ki povzroča gostilničarstvu ostop konkurenco. Točenja pod vejo v okrožju mariborskoga mesta stalno naraščajo. V l. 1928. je točilo vino pod vejo v Mariboru samo 60 vinogradnikov, v l. 1929 že 146, v l. 1930 je število naraslo na 166 in je letos doseglo že 199. Tak položaj je nevzdržen za razvito gostilničarsko obrt v Mariboru. Vinogradniki potočijo naravnost ogromne količine. Tako je neki veleposestnik potočil v treh mesecih preko 300 hl vina, to je toliko, kolikor ga ne potoči najboljša gostilna v Mariboru. Razumljivo je, da pri tem položaju gostilničarji gledajo s strahom v bodočnost, če bo točenje pod vejo tako progresivno naraščalo. V okrožju mariborskoga mesta ni nikakor toliko vinogradnikov, ki bi bili upravičeni točiti vino v mestu, odnosno na najbližji periferiji in moramo dvomiti, če se predpisi točno izvršujejo in dovoljujejo vinotični res samo za vino, ki se pridelava v Mariboru in v najbližji periferiji.

Pod vejo točijo sedaj vino v Mariboru tudi take osebe, ki bi za tako točenje po zmislu predmetnih predpisov ne smele priti v poštev. Po namenu teh predpisov bi smeli točiti vino pod vejo samo manjši posestniki, da se jih obvaruje škode, če bi svojega pridelka ne mogli vnovčiti. Pomagati se je hotel malim ljudem, ne pa omogočiti gospodarsko zadosti krepkim vinogradnikom, da na gostilnički način potočijo svoj pridelek.

Ako bi točili svoj pridelek pod vejo res samo kmetje, katerim je bil tak izjemni privilegij zagotovljen, bi ne imeli ničesar proti vinotičem v tej obliki, da pa se poslužujejo takega privilegija tudi veleposestniki in grajsčaki, gotovo ni v redu in je skrajni čas, da se predmetni predpisi v toliko preuređijo, da bodo točenje pod vejo zopet dobilo pravno namenjeni obseg in namen, ako že ni mogoče, da se take izjeme popolnoma odpravi.

Maribor je v sedanjih časih vedno bolj navezan na tujski promet. Mesto je zgradilo na otoku krasno kopališče, ki ga vedno bolj obiskujejo tujci. Poleg tega je dobila akcijo za gradbo Pohorske vzpenjače že konkretno oblike, ako ne pride vmes kaj nepričakovane, bo vzpenjača zgrajena že do konca meseca januarja 1932. Merodajni faktorji uvidevajo, da je prospeh in razvoj mariborskoga mesta mnogo odvisen od tujskega prometa, za pospeševanje tujskega prometa veliko store in veliko žrtvujejo. Z roko v roki se trudijo za povzdigo tujskega prometa tudi gostilničarji, vendar pa jih v tem stremljenju ovirajo vinotiči, ki jim zmanjšujejo dohodek in vsled tega one-mogočujejo, da se gostilne do cela prilagode potrebam tujskega prometa. S tega vidika je vprašanje vinotičev presojati in stremeti za tem, da se čim bolj nujno omeji. V ta namen pa je potrebna preureditev predpisov o točenju pod vejo v zmislu na novo nastalih potreb mariborskoga mesta. Interesi posameznikov ne smejo ovirati interesov splošnosti.

J. K.

Kaj izpodkopuje našo zunanjio trgovino.

V eni svojih poslednjih itevilk ste navedli primer jugoslovanskega krznanja, ki je razstavil na milanskem velesejmu. Njegova podjetnost se mu je kaj kmalu izplačala. Italijanski trgovci in občinstvo je kmalu spoznalo, da je razstavljen blago prvorstno. Preko noči je dobil celo vrsto večjih naročil. Krznan je zaslužil svoje.

Slučaj je nanesel, da so drugi trgovci izvedeli za konjunkturo našega trgovca, pa tudi za naslove italijanskih kupecov. Ponudbo so se kopile nad ponudbami. Zeleno zavist ni dala, da bi bile ponudbe v okvirju novih doseženih cen. V par dneh so bile cene izpodkopane in ponujalo se celo blago izpod lastnih nabavnih cen. Trgovina je propadla, vsi so prišli ob lepe zasluzke.

S tem primerom ste pokazali na rakrano, ki že dolgo razjeda našo zunanjio trgovino. Med Slovenci imamo menda od pamtiveka lastnost, ki ji pravimo zavist do bližnjega. Kot lesni trgovec bi znal povedati marsikatero še bolj kričečo resnico, kakor pa jo je doživel vaš krznan. Kolikokrat se je pripetilo, da sem že stal tak pred zaključkom dobrega posla, pa je prišel konkurent in iz umaznosti, ne morda iz dobičkažljnosti, mi je pokvaril posel in ponudil blago za daleko nižjo ceno, kakor pa je znala lastna nabavna.

To je povsem jasno. Neljalnost, zavist do sosednega trgovca gre v tem primeru tako daleč, da pokvari tržišče in cene in da ponuja blago pod prodejko in včasih kar pod konkurzno ceno, da se tako izrazim.

Taki trgovci so podobni onim se salcem, ki glodejo sami sebe do krvi in kosti, dokler ne izkrvave in poginejo. To je bolezen, to ni razum, ni konkurenčni motiv in poslovanje preudarnega trgovca.

Mi lesni trgovci, ki trgujemo v prvi vrsti z inozemstvom, bi morali paziti v prvi vrsti na čistost tržišča, na solidnost cen. V cehah in v dobavnih

pogojih moramo tvoriti enotno falango in se ne smemo nikoli pregredišči nad onimi interesni, ki so nam vsem skupni. To spada k naši trgovski moralji. Učimo se od drugih narodov! Poglejmo samo na Avstrijo. Kako fiksne so jim cene, zato pa tudi tako prosperirajo v svoji zunanjii trgovini in osvajajo s svojimi proizvodi mnoga svetovna tržišča. Solidnost blaga se poznava pri solidnosti cea!

Ce bi se vsi držali vabančne prodajne politike, potem nam je polom neizbežen. V slabih časih je treba potreti, nikač pa da si sami sebi poganjamo než pod rebra in da rušimo težko priborjene cene svojih pridelkov in izdelkov.

Slovenski trgovec je zaslužil daleč naakoli po svoji solidnosti. Ne rušimo tega kapitala, ne kažimo, da smo nesolidni, da smo voljni svoja narodna bogastva razprodajati po bagatelnih cehah. Skušajmo doseči prave cene, bodimo enotni za naše gospodarske interese in otresimo se vsaj v zunanjii trgovini, v poslovnom občevanju z inozemskimi kupeci ene naše domače zelene zavisti in Sovije.

VIKTOR MEDEN
veleganjarna, tvornica likerjev, rum, vinjaka in brezalkoholnih piča
Ljubljana, Celovška c. 10

ROTTERDAMSKO PRISTANISČE NA KONTINENTU PRVO.

V prvem letošnjem četrletju je pasralo glavno pristanišče v Rotterdamu in manjša pristanišča tam okoli 3384 morskih ladij s 5,540.000 nettonomami; v glavno pristanišče je prišlo 2742 enot. Tovornina je znašala 8,800.000 ton proti 5,600.000 tonam v Hamburgu in 4,850.000 tonam v Antwerpu. Tako je Rotterdam v blagovnem prometu brezpogojno prvo pristanišče na evropskem kontinentu.

Že v 24 urah barva, plesira in keratino snazi ob leke, klobuke itd.
Skrobi in svetolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in loka domače perilo
tovarna JOS. REICH.

PADANJE AVSTRIJSKE ZUNANJE TRGOVINE.

V prvih petih letošnjih mesecih je padel v primeri z istimi lanskimi meseci uvoz v Avstrijo za 232 milijonov šilingov, izvoz iz Avstrije za 236 milijonov. Pasivnost trgovine v znesku 356 milijonov šilingov je bila približno ista kot lani. Omenimo uvoz nekaterih dežel v Avstrijo: Nemčija 189 mil. šil. (lani 245), Češkoslovaška 151 (198), Ogrska 69 (122), U. S. A. 42 (62), Jugoslavija 40 (63), Velika Britanija 28 (41), itd. Izvoz iz Avstrije v Nemčijo je znašal 96 mil. šil. (135), v Češkoslovaško 64 (98), v Italijo 50 (75), v Jugoslavijo 43 (61), v Švico 38 (47), v Ogrsko 38 (48), v Rumunijo 19 (35), v Rusijo 11 (21) itd. Izmenjava blaga med Avstrijo in Jugoslavijo je absolutno padla za tretjino, tako v uvozu kot v izvozu, razmerje v medsebojni trgovski bilanci se pa ni skoraj ni spremenilo: Jugoslavija je tako lani kot letos približno toliko prodala v Avstrijo kot je tam kupila.

Naša pomorska statistika za leto 1930.

Splitska trgovska in obrtna zbornica je izdala pomorsko statistiko za l. 1930. Knjiga obsega štiri dele; v prvem delu je seznam vseh ladij, ki so odšle ali prišle v naše pristanišče in kojih število je znašalo 193.007. Njih tonaža znaša 29 milijonov 955.588 ton, t. j. čista registrska tonaža (1 tona je 28.815 kv. m — netto tona). Razen tega pa ne vsebuje statistika ladij, ki so prišle v majhne vaške luke.

V drugem delu knjige se nahajajo statistični podatki blagovnega prometa po morju. Celokupni promet je znašal 5 milijonov 29.254 bitto q, od kajih odpade 2,568.144 bitto q na uvoz in 2,461.110 bitto q na izvoz.

Celokupni promet z inozemstvom je znašal 23.140.567 bitto q, od kajih odpade 5.259.702 bitto q na uvoz in 17.880.865 bitto q na izvoz. (1 bitto q je 1 a b je 100 kg). Tudi v tem delu statistike ni vsebovano ono blago, ki je prišlo ali odpalo skozi male luke.

V tretjem delu se nahaja statistika stanja naše mornarice. Iz te je razvidno, da ima naša trgovska mornarica 10.734 ladij na jadra in doke s tonažo 24.851; 140 brodov s pomožnim motorjem in tonažo 3525; 293 motornih brodov in čolnov s tonažo 1127, dok parnikov imamo 170 z netto tonažo 192.965 in bitto tonažo 316.684. Normalno število moštva znaša 2772. Razpolaga pa naša trgovska mornarica s 172.487 HP.

Razen tega pa vsebuje statistika še podatke pomorskega ribarstva, pregled uvoženega in izvoženega blaga po vrsti blaga, zemljii porekla in zastavi ladje ter seznam vseh ladij in njih kraj načinov oz. porekla.

Pričujoča knjiga je dragocen material za naše narodno gospodarstvo, zlasti še, ker nam kaže tako ugodno sliko razvoja naše trgovske mornarice.

Razstave in sejmi

Na jesenskem sejmu v Pragi, ki se bo vršil od 6. do 13. septembra, bodo sodelovali tudi naši trgovci in gospodarske organizacije. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine priredi ekskurzijo v Prago. Namen te ekskurzije je, da se izvzogni naših agrarnih pridelkov čim bolj približajo češkoslovaškim interesentom in publiko. V Pragi se bodo ob priliki te ekskurzije vršila posebna strokovna predavanja o gospodarskih razmerah v naši državi. Obvestila o ekskurziji daje propagandna sekacija zavoda od 15. julija dalje.

Po svetu

Glede začaganja nemškega trga z umetno svilo se je sklenil desetletni dogovor med nemškimi, holandskimi, italijanskimi in švicarskimi producenti umetne svile Viscose.

Velika angleška Midland Bank izplačuje za prvo letošnje polletje 16 odstotno dividendo proti 18 odstotkom v prvem lanskem polletju.

Mednarodni sladkorni odbor bo imel svoje prihodnje zborovanje 14. septembra t. l. v Parizu.

Angleško-albanska banka se bo ustanovila; sedež bo v Tirani. H glavnici v znesku dveh milijonov funтов bo prispeval angleški kapital 75 odstotkov, albanski 25.

Inselvence v Avstriji v juniju so bile: otvoritev 56 konkurzov in 267 sodnih poravnav; med poravnavami je bilo 164 trgovskih podjetij, 65 rokodelcev itd.

Nemška državna železnica izkazuje za maj 15 odstotkov manjši blagovni promet kot je bil v lanskem maju, ki je bil že itak neugoden.

Barclay-Bank v Londonu izplačuje nespremenjeno dividendo: 10 odstotkov za A-delničarje, 14 odstotkov za B-delnice.

Mednarodni sindikat stanicne smatra v maju sklenjeno 22 odstotno redukcijo proizvodje kot nezačasno za poživljenje neugodnega tržnega položaja in jo je zvišal na 30 odstotkov. To velja za priključene mu dežele Nemčijo, Avstrijo, Češkoslovaško, Švedsko, Norveško in Finsko.

Rusi so naročili v Poljski 400 kompletnih železni konstrukcij za tovorne vagone v skupnem znesku 183.500 dollarjev, dalje več vagonskih sestavnih delov za 111.500 dol., vse s 1. oktobrom 1931.

Sledče množine avstrijskega lesa za Ogrska so po poročilu »N. Fr. Pr.« določene v novi trgovski pogodbi: 500.000 met. stotov rezane jelovine, 15.000 met. stotov železniških pragov, 1 milijon met. stotov stavbnega lesa.

Banque de Bruxelles bo vsled fuzije s provincialnimi bankami zvišala glavnico najbrže za 150 milijonov frankov.

Mednarodna zveza valjane žice je podaljšana zaenkrat do 31. decembra t. l. Kvotna množina je za tretje četrletje določena nespremenjeno na 390.000 ton, tudi cene ostanejo neizpremenjene.

Cene kovin so po začasni hausse v Londonu pričele zopet močnejše padati.

Mednarodna konvencija linoleja je znižala cene za 3 do 6 odstotkov. Zadnje znižanje se je izvršilo v lanskem avgustu.

Obtok bankovev v Češkoslovaški se giblje okoli sedem milijard Kč, njegovo kritje je povprečno 45–50 odstotno.

Alpine Montan je vsled nezadostnih naročil svoje obratovanje zopet znatno omejila.

Vodilna podjetja nemške vleindustrije ur so sklenila dalekosežen sporazum glede cen ter dobavnih in plačilnih pogojev.

Kartel poljskih bombažev predilnic je po pristopu zadnje izvenkartelne tovarne postal sedaj komplet.

Podjetje Škoda bo odpustilo 1000 delavcev, 500 pred delavskimi dopusti in 500 po dopustih; plače direktorjev bodo letos znižane za 10 odstotkov.

Rusi so naročili v Nemčiji 400 hladilnih železniških vagonov v vrednosti 2,200.000 dollarjev.

Družba Brown-Boveri v Badenu (Švica) bo vsled prodajne krize odpustila nadaljnje nastavljence in bo znižala plače povprečno za 7 in pol odstotka.

Angleška National Provincial Bank bo izplačala za prvo letošnje polletje 8 odstotno dividendo; lani 9 odstotno.

OGLEDALA
vseh vrst, velikosti in oblik
STEKLO
zrealno 6–8 mm, mašinsko 4–6 mm,
portalno, ledasto, alabaster i. t. d.
SPECTRUM D. D.
LJUBLJANA VII — Teleton 23-43
ZAGREB CELOVŠKA 81 OSLJEK

Tvorba domačega glavnčnega trga, razmerno upoštevanje potrebe dolgoročnih kapitalij, to so programne točke, o katerih se v jugoslov. bankarstvu že dolgo ni govorilo. Občutne so bile omejitve, ki so prišle nad banke po zgube polnih investicijah prvih povojnih let (industrijske udeležbe) in ki so imele potem za posledico izločenje mnogih prej gojenih zvez in kupčij. Spoznali niso samo nemožnosti uporabe kratkoročne glavnice za dolgoročne namene, temveč tudi večkratno prekoračenje prave mere v ustanovitvah in udeležbah. Možni padec gospodarske konjunkture je bil od večne jugoslov. bank še dosti pravočasno spoznan, da so zajezile tok zgub na normalno-znosljivo izmero.

Sedaj je jugoslov. bankarstvo pred nalogami izrecne izgradbe. Omejuje se na izredno previdno kreditno poslovanje, ki omeji zgube na prav majhne odstotke, in čaka na čase ponovnega gospodarskega razmaha. Možnosti dobička so se na ta način naravno zožile, obstojijo pa še zmeraj; in kot prehodno stanje ne more sedanji položaj v gospodarskem in finančnem življenju nikakor neugodno učinkovati. Nalogo zagotovitve bodočega razvoja mora pa jugoslov. bankarstvo še rešiti.

J. HLEBŠ
družba z o. z.
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 33
Soboslikarstvo in pleskarstvo
Vsa dela izvršuje z najmodernejšimi vzorci, točno po naročilu, solidno in pod garancijo

Občni zbor Zveze trgovskih gremijev za Slovenijo.

(Nadaljevanje.)

Ker je torej davčna prijava brez rednega knjigovodstva za priredbo samo podrejenega pomena, dasi povzroča trgovcem toliko težav, dela, truda in preglavic, se vedno bolj oglašajo zahteve trgovcev, da se davčno prijavo prilagodi dejanskim razmeram pretežne večine davkoplacovalcev, ki nima takega knjigovodstva, kakršnega zahtevata zakon in pravilnik.

Zakonodajalec je sam uvidel težave, kakršne bodo pri izvrševanju zakona nastale v praksi pri vlaganju prijav. V čl. 105 je določil, da sme minister za finance poedine kategorije davčnih zavezancev oprostiti vlaganja prijav. Nikakega dvoma ni, da je zakonodajalec imel s tem dolčilom namen, da nekvarno finančnemu uspehu donosa neposrednih davkov poenostavi priredbeno postopanje in prepreči težave, ki se pri manjših obratih praviloma pojavljajo, kadar je treba vlagati prijavo ali se pritoževati proti odmerjenemu davku.

Oziraje se na to zakonito določilo so se v naših trgovskih vrstah izrazile želje, da se vsaj za manjše obrate vlaganje prijav za pridobnino poenostavi, kakor se poenostavlja tudi v inozemstvu, kjer se je poenostavljanje povsod do cela obneslo.

Vpoštovaje trdo gospodarsko krizo je kraljevska vlada v letu 1930. znižala državne dajatve za poljedelce in izrazilila obenem odločno voljo, da se uveljavlji v samouprav. gospodarstvu načelo skrajne štednje. Kraljevska vlada je v pravem razumevanju, kako bi se najuspešnejše ublažile ostrine krize, nastopila edino pravilno pot. Trgovci želijo, da bi z akcijo v tej smeri nadaljevala in ublažila tudi ostrine pridobnine, ki je v sedanji izmeri odločno preobčutna.

Na podlagi gornjih izvajanj predlagam: Občni zbor skleni, da se Zveza obrne na kraljevsko vlado s predlogom:

a) da se osnovni davek pridobnine zniža najmanj za 2%,

b) da se na dohodek do 12.000 Din ne pobira dopolnilni davek,

c) da se trgovske obrate, kojih dohodki v preteklem letu niso bili ocenjeni nad 50.000 Din, oprosti vlaganja prijav, odnosno jim dovoli, da namesto formalne prijave napovedo samo one podatke, katere mora v zmislu pravilnika ugotoviti davčni odbor, predno oceni dohodek po svobodnem prepričanju, to je višino vložene glavnice in opravljenega prometa in možni dohodek po vseh konkretnih činjenicah in lokalnih in občih pogojih.

Položaj v trgovini postaja od dne do dne težavnejši. Posebno se občuti gospodarska depresija v gospodarsko šibkejših krogih, v sledi česar je umestno, potrebno in utemeljeno, da poleg znižanja osnovnega davka stremimo za dočitvijo davčnega minima za dopolnilni davek in zahtevamo poenostavitev prijave, kajti predpisi za sestavo prijave se morajo vsaj za srednjo in manjšo trgovino, ki praviloma ne vodi sklenjenega knjigovodstva, toliko poenostaviti, da jih bo mogel izpolniti vsakdo, torej tudi oni, ki nima rednega knjigovodstva.

(Nadaljevanje sledi.)

Ljubljanska borza

Tečaj 10. julija 1931.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 100 h. gold.	2273.68	2280.52
Berlin 100 M	1339.56	1343.58
Bruselj 100 belg	788.39	790.75
Budimpešta 100 pengő . .	986.72	989.68
Curij 100 fr	1095.75	1099.05
Dunaj 100 šilingov . . .	793.86	796.26
London 1 funt	274.87	275.69
Newyork 100 dolarjev .	5637.04	5654.04
Pariz 100 fr	221.34	222—
Praga 100 kron	137.21	167.71
Trst 100 lir	295.73	296.63

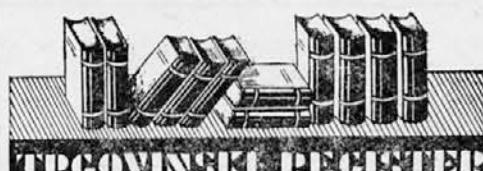
Dobava-prodaja

Dobave. Direkcija državne železarne Vareš-Majdan sprejema do 15. julija t. l. ponudbe glede dobave 150 m³ lesa; do 22. julija t. l. pa glede dobave 6000 kg masti in 20.000 kg koruze. — Direkcija državnega rudnika Vejenje sprejema do 16. julija t. l. ponudbe glede dobave 25.000 kg pšenične moke. — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 30. julija t. l. ponudbe glede dobave električnega materiala, škripciev itd. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.) — Dne 23. julija t. l. se bo vršila pri Direkciji državnih železnic v Subotici ofertalna licitacija glede dobave 45 tisoč m³ gramoza. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Dobave. Strojni oddelok Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 22. julija t. l. ponudbe glede dobave pil. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.) — Direkcija državnega rudnika Vrdnik sprejema do 16. julija t. l. ponudbe glede dobave 60 kg dinamožice. — Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do 20. julija t. l. ponudbe glede dobave 6792 kg naravnega asfalt-bitumena in 2091 m² platna. — Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 20. julija t. l. ponudbe glede dobave 300 kg lanenega firmeža, 1 aparata, 1 električnega aggregata, 1 turbodinamo za električno centralo in 800 kg bombaža za čiščenje strojev. — Direkcija državnega rudnika Kakaj sprejema do 22. julija t. l. ponudbe glede dobave 5000 kg riže, 2500 kg kave in 1000 kg olja. — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 23. julija t. l. ponudbe glede dobave armatur, 1000 kg »Subox«-barve, 90 tisoč kg cementa in 4200 komadov vi-

jakov. — Direkcija državnega rudnika Zenica sprejema do 23. julija t. l. ponudbe glede dobave aparata za kopiranje načrtov, 1400 kg vijakov, glede dobave biciklja in 1 električnega motorja. — Gradsko poglavarstvo v Tuzli sprejema do 25. julija t. l. ponudbe glede dobave 1 bencinskega traktorja. — Dne 23. julija t. l. se bo vršila pri Direkciji državnih železnic v Subotici ofertalna licitacija glede dobave 45 tisoč m³ gramoza. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Dobave. Strojni oddelok Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 22. julija t. l. ponudbe glede dobave pil. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.) — Direkcija državnega rudnika Vrdnik sprejema do 16. julija t. l. ponudbe glede dobave 60 kg dinamožice. — Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do 20. julija t. l. ponudbe glede dobave 6792 kg naravnega asfalt-bitumena in 2091 m² platna. — Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 20. julija t. l. ponudbe glede dobave 300 kg lanenega firmeža, 1 aparata, 1 električnega aggregata, 1 turbodinamo za električno centralo in 800 kg bombaža za čiščenje strojev. — Direkcija državnega rudnika Kakaj sprejema do 22. julija t. l. ponudbe glede dobave 5000 kg riže, 2500 kg kave in 1000 kg olja. — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 23. julija t. l. ponudbe glede dobave armatur, 1000 kg »Subox«-barve, 90 tisoč kg cementa in 4200 komadov vi-

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopnih firmah:

Sedež: Trbovlje.

Besedilo: Dregacija Sanitas, družba z o. z. v Trbovljah.

Obratni predmet je nadalje tudi: pravljivanje strupov in izdelovanje tvarin ter preparatov, ki so namenjeni za zdravila, in prodaja obojih, kolikor to ni izključno pridržano lekarnarjem, da je izdelovanje in prodajanje umetnih rudinskih voda, vse to na debelo in drobno ter pridobivanje tozadevnih konesij.

Okrožno sodišče Celje, odd. I.,
dne 10. junija 1931.

Firm. 295/31 — Rg C II 54/3.

*

Sedež: Celje.

Besedilo: »Peko«, družba z o. z. fabrikacija in prodaja čevljev, podružnica v Celju.

Obratni predmet: fabrikacija čevljev vseh vrst in prodaja teh fabrikačov pod znamko »Peko«, nakup vseh za fabrikacijo potrebnih surovin in polfabrikatov, nakup in prodaja fabrikatov, nakup, najem ali zakup nepremičnin in potrebnega inventarja ter ustanavljanje podružnic v celi kraljevini z istim delokrogom.

Družbena pogodba z dne 6. februarja 1928. Družba je ustanovljena za nedoločen čas.

Poslovodje: dr. Slokar Ivan, generalni ravnatelj Zadržne gospodarske banke d. d. v Ljubljani, Ljubič Josip, ravnatelj Jugoslovenske banke d. d. v Ljubljani in Knez Aleksander, veletrgovec v Ljubljani, Gospovska cesta št. 1.

Firma je podružnica istoimenskega glavnega zavoda, ki ima svoj sedež v Kovoru pri Tržiču in ki je vpisan pri deželnem kot trgovskem sodišču v Ljubljani pod Rg C III 201.

Okrožno sodišče Celje, odd. I.,
dne 10. junija 1931.

Firm. 294/31 — Rg C II 56/1.

*

Sedež: Domžale.

Besedilo: Tovarna klobukov in slamnikov Kurzthaler, Oberwalder, Stemberger, družba z o. z. Domžale.

Obratni predmet: Fabrikacija vseh vrst klobukov in slamnikov ter trgovina s temi izdelki na drobno in debelo.

Družbena pogodba z dne 13. junija 1931.

Družba je osnovana za nedoločen čas. Visokost osnovne glavnice: 240.000 dinarjev.

Na to vplačani zneski v gotovini: 240.000 Din.

Poslovodje: dr. Stemberger Josef, Oberwalder Alfonz, Kurzthaler Hans, vsi tovarnarji v Domžalah, Tosti Avgust, Reich Viktor, oba bančna ravnatelji v Ljubljani.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani,
dne 20. junija 1931.

Firm. 573/31 — Rg C IV. 287/1.

*

Sedež: Ljubljana.

Besedilo: Saturnus d. d. za industrijo pločevinastih izdelkov.

Prokura je podeljena Geržiniču Petru.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani,
dne 20. junija 1931.

Firm. 551 — Rg B II 4/20.

*

Sedež: Ljubljana.

Besedilo: Saturnus d. d. za industrijo pločevinastih izdelkov.

Na rednem občnem zboru družbe z dne 30. marca 1931 se je sklenila spremembu § 5 drugi odstavek družbenih pravil. Ta spremembu je bila odobrena z odlokom kr. banske uprave Dravske banovine v Ljubljani dne 28. maja 1931 VIII. št. 2392/1.

Odslej se tvrdka pravoveljavno podpisuje na ta način, da pod pisano, tiskano ali s pečatom odtisnjeno besedilo tvrdke pristavita svoja podpisa dva člena upravnega sveta ali en član upravnega sveta in en ravnatelj, oziroma ravnatelj s prokuro ali en član uprav-

Prevozne tarife za suh fižol v vrečah.

Danes prinašamo prevozne tarife za suh fižol v vrečah. Cene je razumeti za 100 kg v vagonskem tovoru. V priponobi je oznaka, katero je treba vpisati v mednarodni tovorni list. Tuje valute so preračunjene tako: 1 S = 8 Din, 1 RM = 13.50 Din, 1 šv. Fr. = 11 Din, 1 fr. Fr. = 2.22 Din, 1 belg. Fr. = 1.60 Din in 1 Drahma = 0.73 Din.

Do	valuta	tona	skupaj
Buchs		10 ali 15	Din
Rosenbach - Salzburg	S	217	17.36
Rosenbach - Buchs	S	370	29.60

Pripomba: Lokaltarif der O. B. B. Klasse 25.

Do	valuta	tona	skupaj
Buchs - Basel trs	S	12.0	13.20

Pripomba: Avstrija: Transittarif der S. B. B., Belgija: Traic des marchandise entre la Belgique et Basle.

Do	valuta	tona	skupaj
Anvers trs		10 ali 15	Din

Pripomba: Avstrija: Lokaltarif der S. B. B., Nemčija: Durchfuhrtauhmetarif No. 109, Francija: Tarif special intérieur P. V. No. 2 et eumun P. V. No. 102.

Do	valuta	tona	skupaj
Milhouse		10 ali 15	Din

Pripomba: Avstrija: Lokaltarif Kl. 25, Nemčija: Durchfuhrtauhmetarif No. 109, Belgija: Tarif sp. No. 301.

Do	valuta	tona	skupaj
Aachen - Anvers loco	blg. Fr.	217.90	44.67
Basel trs - Anvers trs	blg. Fr.	221.30	35.40
Bruxelles loco	blg. Fr.	243.80	39.—
Bruxelles trs	blg. Fr.	173.—	27.68

Pripomba: Avstrija: Lokaltarif Kl. 25, Nemčija: Durchfuhrtauhmetarif No. 109, Belgija: Tarif sp. No. 301.

Do	valuta	tona	skupaj
Aachen - Anvers loco	blg. Fr.	85.90	13.75
Bruxelles trs	blg. Fr.	42.60	6.82
Bruxelles loco	blg. Fr.	83.50	13.36

Pripomba: Kot zgoraj za

nega sveta in prokurist, vsi kolektivno; ravnatelj in prokurist vselej s pristavkom pp (per procura).

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani,
dne 20. junija 1931.
Firm 550 — Rg B II 4/19.

*

Sedež: Ljubljana.
Besedilo: Zadružna gospodarska ban-
ka d. d. v Ljubljani.

Vsled sklepa rednega občnega zborna
dne 23. marca 1931. so se spremenili
§§ 2., 3., 4., 5., 6., 7., 9., 14., 23., 30.,
31., 37., 38., 41., 44., 45. in 46. družbenih
pravil. Ta sprememba pravil je bila
odobrena z odlokom kr. banske uprave
Dravske banovine z dne 18. maja 1931.
VIII. št. 2394/1.

Delokrog banke je odslej tudi:

6. podeljevati odprte in menične kre-
dite, diskontirati kakršnekoli terjatve in
vsaktere indosable papirje oziroma doku-
mente, dajati posojila na vrednostne
papirje, blago, surovine in na druge
premične in nepremične zastave ali na
zadolžnice, vse to za lasten ali za tuj
račun, inkasirati in izplačevati obresti
in dividende ter opravljati unovčevanje
vsakovrstnih dobroimetij za tuj račun;

11. ustanavljati, pridobivati ali upravljati, v zakup jemati ali dajati, ali če bi bilo potrebno, voditi za svoj račun kmetijska, trgovska, industrijska, prometna in sploh povzdigi narodnega gospodarstva služeča podjetja in naprave karšnekoli vrste in družabne oblike, jih preosnavljati in pretvarjati ali se pri njih udeleževati, dalje voditi njih posle in oskrbovati za nje izdajo in prodajo delnic, zadolžnic in zadružnih deležev.

Podpisovanje tvrdke: tvrdka se pravoveljavno podpisuje tako, da podpisano, tiskano ali s štampiljko odtisnjeno besedilo tvrdke v latinici ali cirilici, v slovenskem, hrvatskem, francoskem, angleškem, italijanskem, nemškem ali madjarskem jeziku podpišeta svoje ime ali

1. dva člana upravnega sveta,
2. en član upravnega sveta in generalni ravnatelj oziroma eden izmed ravnateljev, podravnateljev, ali pa prokuristov,
3. generalni ravnatelj in eden izmed ravnateljev, podravnateljev ali pa prokuristov,
4. po dva ravnatelja,
5. en ravnatelj oziroma podravnatelj in en prokurist,

6. po dva podravnatelja, vsi kolektivno, prokuristi vselej s pristavkom pp. (per procura).

Za podružnico podpisujejo pravoveljavno pod sodno registrirano tvrdko razun predhodno po § 31. upravičenih oseb še kolektivno:

1. voditelj oziroma eden izmed njegovih namestnikov in ena izmed oseb, upravičenih za podpisovanje po § 31. družbenih pravil,

2. voditelj oziroma eden izmed njegovih namestnikov in eden izmed članov cenzorskega odbora,

3. voditelj in eden izmed njegovih namestnikov oziroma eden izmed prokuristov podružnice,

4. po dva namestnika voditelja,

5. en namestnik in en prokurist podružnice, prokuristi vselej s pristavkom pp. (per procura).

Pri posameznih podružnicah sme upravljeni svet imenovati cenzorske odbore ter podeliti posamezni cenzorjem pravico sopodpisovanja za določeno podružnico.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani,
odd. III., dne 20. junija 1931.

Firm. 552 — Rg B I 125/51.

Vsek smotren gospodar čita
»Trgovski list!«

Veletrgovina A. Šarabon v Ljubljani

priporoča

Specerijsko blago
več vrst žganja, moko-
ter deželne pridelke —
kakor tudi raznovrstno
rudniško vodo

Lastna pražarna za
kavo in mlin za dišave
z električnim obratom

Tel. 26-66

Motvoz Grosuplje

domač slovenski izdelek • Svoji k svojim!

Tovarna motvoza in vrvarna d. d. Grosuplje pri Ljubljani

KLIŠEJE
vseh vrst po
fotografijah
ali risbah
izvršuje
najsolidnejše
klišarna
ST. DEU
LJUBLJANA
DALMATINOVА 13

Najnovejše
dvokolo z
motorčkom,
1 1/4 K. S., dvo-
kolesa, šivalni
stroji, otroški in
igračni vozički
in posamezni
deli nauceneje

Ceniki franko

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in
otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovška c. 4

Koncesijonirano elektrotehnično podjetje
ALEKSANDER KOZIĆ
LJUBLJANA, Cesta v Rožno dolino 44. Telefon 30-41
Se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.
Izvršitev strokovnjaka. Cene zmerne.

Lovro Rozman

Specijalna delavnica tehnic, uteži in
drugih meril

Ljubljana

Pred Prutami 5
Tel. št. 29 97

I. Slanovic

splošno ključavnica
Ljubljana, Gajeva ulica 2

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela. Specijelno za
delikatesna in slaščarska na-
mizna in izložbena stojala iz me-
denine ali železno poniklovana.

Iv. Brunčič

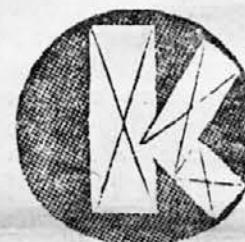
stavbni in pohištveni pleskar
in lita.

Izvršuje vsa v to stroko spada-
joča dela ter se toplo priporoča
cenjenim naročnikom.

Ljubljana, Kolodvorska 23

Cene zmerne, delo solidno,
postrežba točna

Tel. 34-76

„KUVERTA“ d.d.
LJUBLJANA
Karlovška c. 2 Vodarski pot.

TVORNICA KUVERT IN
KONFEKCIJA PAPIRJA

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ul. 50 (v lastnem poslopu)

Brzejavke: Kredit Ljubljana. - Telefon št.: 2040, 2457, 2548;
Interurban: 2706, 2806. - Peterson International Banking Code

Obrestovanje vleg, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borsna naročila,
predvsem in krediti vake vrste, eskompt in inkaso menie ter nakazila v tu- in inozemstvu, safedepositi i. t. d.

Brzojavci: Krispercolonia Ljubljana — Telefon št. 2263

Ant. Krisper Colonia
Lastnik: Josip Verlič

Veletrgovina koloni-
jalne robe.
Velepršarna kave.
Mlini za dišave.
Gočna postrežba

Ljubljana
Dunajska cesta 33
Ustanovljeno leta 1840
Ceniki na razpolago

Tovarna mesnih izdelkov
Evald Popović, Ljubljana

modernizirana in na novo opromljena z najnovej-
šimi stroji, zapolnene najboljše strokovne moči

priporoča

svoje prvo vrstne mesne izdelke
Dostavlja se blago po lastnih raznašalcih
na dom po vsakokratni dispoziciji, sicer
v zgodnjih jutranjih urah. Izven Ljubljane
se pošilja blago s prvimi jutrajimi vsaki
času na številko 21-51.

Trgovci in industriji!

Trgovski
list

se priporoča za
inseriranje!

TISKARNA MERKUR

Knjige, časopise, račune, visitke, memosande, kuverte, table, lepake,
letak, naročilice v blokih s poljubnimi številom listov, barvočiske,
ceniki kakor tudi vse druge tiskovine dobavlja hitro in po zmernih
cenah

Ljubljana, Gregorčičeva 23

Lastna
knjigo-
veznica